

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6.50
za en mesec „ „ 2.20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

O stari ekscelenci, ki je spomin izgubila.

Odkar je „Slov. Nar.“ v svoji številki z dne 4. nov. t. l. prijavil razgovor nekega svojega sotrudnika z g. baron Schwegelom, čakal sem nekoliko dni, da popravi nj. prevzvišenost ondi nahajajoče se nenančnosti in neresnice. Računajoč z zdravstvenim stanjem interviewanega politika dodal sem zato še par dni. A ker se baronu z Rečici ne vidi primerno ali potrebno, popravljati vesti o njegovem razgovoru, moram soditi: „Qui tacet, consentire videtur“. Moj odgovor velja tedaj vodji deželnezborske večine eksc. Schweglu ter bode baš tako odkrit in iskren, kakor je bila njegova izjava zvita, dvoumna in pohuljena.

Baron Schwegel prične svoja razodetja z moralno opazko, da je „v takih javne keristi zadevajočih stvareh vsakdo dolžen, po najboljših svojih močeh delati — — — — rekla mo.“ Popolnoma pritrjujem, akopram se mi skoraj dozdeva, da možu z nepozabljeneg egipčanskega preteklostje in s preplodovito sedajnostjo le slabo ugaja vloga moralnega propovednika. Toda ne glede na to: o se bne rekla me i jaz ne maram niti ne potrebujem, saj mi je dela velecenjeni „Slov. Narod“ čisto brezplačno dan na dan. Ali v mojem slučaju se gre za nekaj povsem različnega. Braniti se moram proti perfidnim napadom, v silobranu sem in moja pojasnila o mojem sodelovanju pri osnovi dolenjske železnice morajo tedaj nehoti zadobiti značaj apologije, katerega bode sleheren dostojni človek razumel in spoštoval.

Uprav dražestno naivno se glasi izjava bar. Schwegla, „da mu ni ničesar znano“, bilo o pogajanjih z vlado, katera so se vršila pred njegovim nastopom za dolenjsko železnico. Komu pač hoče prefrigana prevzvišenost natveziti enako gorostasnost? Njegov nastop v konsorcij vršil se je ne pred novembrom l. 1889, meseca aprila 1890, tedaj komaj šest mesecev kasneje imeli smo

uže v svojih rokah tiskano vladno predlogo • naši železnični zgradbi. Vsakdo zna, da je absolutno izključeno, tekem tako kratke dobe predreti z železničnim projektom glasečim se na 20 milijonov kron ter zahtevajočim 5 milijonov kron državnega prispevka. Pravi „Lucca fa presto“ bi bil moral biti preizkušeni baron, da bi se mu mogle posrečiti enako čarodejstvo. S tega pa sledi dvojno. Baron Schwegel s to nepremišljeno izjavo sam potrjuje, da smo ga v istini bili povabili k pogrnjeni mizi in prav nehvaležno je z njegove strani, ako na tak način vrača storjeno uslugo. Ali pa prevzvišeni gospod sedaj le simulira svoje neznanje glede tačasnega istinitnega položaja, dočim je dejansko in sicer po meni bil informiran glede vseh nadrobnosti — potem je to priprosta pohuljenost z njegove strani, pri kateri se le zastoj poprašujem: cui bono?!

In kaj naj porečem o daljši Schweglovi izjavi, da sta ga „cesarski svetnik gospod Ivan Murnik in predsednik trgovske in obrtne zbornice gospod Jos. Kušar naprosila, naj pristopi obstoječemu konsorciju za dolenjske železnice“? Namenoma merda je pozabil povedati, da je bil eden teh gospodov nominalni načelnik, drugi pa dejanski voditelj temu konsorciju. Cisto naravno je tedaj, da ga formalno nihče drug ni mogel niti smel pozvati na tak pristop. Obenem pa je zamolčal, kako sta imenovana gospoda, koja mu sprva nikakor nista bila preveč „ljubezni udana“, prišla do svojega povabila, in istotako niti besedice ni znil v svoji izjavi o tem, da je počenši od mojega obiska na Rečici do onega Wittekevega pisma, s kojim se odobruje njegova konsorcija, po meni bil točno obveščen • vseh teh pripravah.

Največja važnost pa gre onemu oddelku baron Schweglove izjave — in po pravici ga tiska „Slov. Narod“ z najmastnejšimi črkami — v kojem gorjanska ekscelencija za-

trjuje svojemu interviewerju, „da se ne spominja, da bi bil med pogajanjih z vlado glede delenjskih železnic kdaj prišel v položaj, da je v kateremkoli oziru rabil sodelovanje gospoda dvornega svetnika Sukljeta.“

Ko je prevzvišeni gospod radovednemu svojemu izpraševalcu narekoval ta del izjave, ga je morda pač v istini za trenotek ostavil njegov sicer tako sveži spomin. Pozabil je namreč, da sem i jaz že osivel v politiki ter da že od leta 1883., torej dolgih dvaindvajset let politično sodelujem z njegovim prevzvišeno osebo. In naravnost priznavam, takoj s prvega najinega sestanka izpoznal sem, da je baron Schwegel skrajno nevarn „partner“ ter da njemu nasproti pri politični igri treba največje opreznosti. Nedostaje mu sicer velikih idej, zato pa razpelaga s čudovito premetenostjo in prefriganostjo. Z nekim ponosom naglašam, da navzlic mnogoletnemu intimnemu občevanju me nikoli ni mogel zvabiti na led. In radi česa ne? Ker baš takrat, ko sem s posebnim zanimanjem prisluškoval najgladkejšim njegovim razpravam, nikoli me ni ostavila misel: Kje te hoče sedaj varati stari — diplomat?!

Baron Schwegel sam me je učil previdnosti. Kako si je mogel tedaj predstavljati, da bi se strmoglavil v javno razpravo nastanka dolenjske železnice, v očigled strastnim napadom in odgovorom, ako ne bi imel skrbno zavarovano in shranjeno v svoji pisalni mizi detično avtentično gradivo, v prvi vrsti nebroj lastnoročnih Schweglovi pisem?

Kaj tedaj pomenja to nesrečno hiranje Schweglovega spomina? Mari je hkrati pozabil, da je v dopisu upravnega sveta dolenjskih železnic, kateremu je predsednik on, dne 4. novembra 1896 meni izrekel posebno priznanje baš „unter allseitiger Anerkennung der besonderen Verdienste um das Zustandekommen der Unterkrainer Bahnen“? Saj vendar golo „živahno zanimanje“ ne

more še dati povoda tako laskavi oceni! In gospod baron se res ne zaveda več, da bi v kateremkoli oziru rabil moje sodelovanje pri pogajanjih z vlado glede dolenjskih železnic! Da sedaj vsaj nekoliko ojačim in osvežim pohabljeni njegov spomin, hočem nadaljevati svojo zgodovinsko-apologetično razpravo o nastanku naše železnice posvetiti posebno poglavje deželne mu poročtvu in oni usodni vlogi, kojo je igral prevzvišeni gospod baš v tem oziru.

Sicer pa bi bilo tako pojemanje imenitne duševne funkcije pri baronu Schweglu v istini ozbiljno in nevarno v marsikaterem pogledu. Gorjanski gospod ni namreč zgolj umirovljeni sekcijiski načelnik, drž. in dež. poslanec itd., temveč poleg tega je še ena izmed prvih glasovitih glav avstrijske visoke finance. Le oglejmo si n. pr. finančni letnik „Compass“ za l. 1906, tam se čita: Njeg. prevzvišenost baron Josip Schwegel kot predsednik pri sledečih delničarskih družbah:

1. Nied. österr. Escomptgesellschaft*, akcijska glavica 60 milijonov kron.
2. „Krain. Baugesellschaft“, akc. glav. 900.000 K.
3. „Asbest- und Gummiwerke Calmon“, akc. glav. 1.600.000 K.
4. „Laibach-Oberlaibacher Bahn“, akc. glav. 100.000 K.
5. „Unterkrainer Bahnen“, akc. glav. 6.200.000 K.
6. „Oester. Creditinstitut für Verkehrsunternehmen und öffentl. Arbeiten“, akc. glav. 2.000.000 K.

Iz tega seznama je torej razvidno, da upravlja g. baron dandanes le v delniškem premoženju — ne glede na prioritete — kolosalno imetje 69.2 milijonov kron a. v. Naravno, da se napor in odgovornost za tak premnogostranski posel dobro plačuje, naravno, da vleče gorjanski velikaš vsako leto za taka dostojanstva, kojih finjši ljudje pri parlamentarjih pač neradi

LISTEK.

Pismo iz Odese.

(Izvirno poročilo „Slovenca“).

Odesa, 6. nov.

Telegram Vam je že poročal o dogodkih v Odesi. Jaz kot očevidec naj Vam o vsem natančneje povem, a to posebno zato, ker se bo pri Vas o tem mnogo pisalo in z raznih velikokrat čiste krivih pogledov na vso stvar.

Razni manifesti carja se dali Rusiji, da je mogla svobodno vzdihniti. Te svobode se perabili, kakor se te povsodi gedi razni nezadovoljneži v svojo svrhe. Med njimi so na prvem mestu židi, kot najprebrisanejši, najbolj drzni in samozavestni narod. Z raznimi manipulacijami se jim je posrečilo, četudi so po vsej Rusiji raztreseni in zato v manjšini, da so dobili večino v raznih stanovskih zvezah in delali z njihovo pomočjo največ za svojo narodno svobodo. Tirali so ruski narod k revoluciji.

Tako je bilo tudi v Odesi.

Odeški židi so že nekaj let združeni v razne korporacije, ki jih imenujejo sami „bunde“. Ves čas so zbirali denar za oboroženje vseh, ki morejo nositi orožje. Te so tudi dosegli in pred tednom dni so bili sko-

raj vsi židi preskrbljeni z revolverji, puškami, kinžali ali vsaj z noži. S pomočjo socialdemokratskih idej spravili so na svojo stran tudi mnogo delavcev, dijakov, visokošolcev in druge inteligencije. Med njimi so bili skoraj vsi eno- in dvoletni prostovoljci vojaki in ko so dobili od njih zatrdilo, da vojaki ne bodo na nje streljali, ako pride že tako daleč, začeli so svoje delo, da dovedejo narod do revolucije, po kateri da bo ruski narod brez vsake moči, a sami da dobe vse vlado v roke. Delo je šlo izberno izpod rok. — Razne stavke, od delavskih v pristanišču tja do visokošolskih in lekarniških, posebno pa manifest o svobodi od 30. oktobra t. l. so jim bile olje lite v ogenj. Židi so se zavedli svoje silne moči in postali drzni, misleč, da jim je zdaj že vse dovoljeno.

V torek, dne 31. oktobra zjutraj je v Odesi razglašen manifest o svobodi. Vse kar je židovskega je na ulicah. Le včasih zagledate kakega ruskega delavca, uradnika ali dijaka. Vojakov in policije ni videti. Ona je po zahtevi odstranjena. Vsa moč je torej v oboroženih židih in kaj se ne bi veselili in delali, kar jim je ljubo? Po mestu hodijo z rdečimi zastavami in z rdečimi znaki v gumbnicah in kriče: „Doli s samodržavjem!“ „Živela svoboda!“ „Živela revolucija!“ . . .

Na Deribasovski ulici je čuti z balkona petnadstropne palače sviranje in petje „Marseljeze“. Trupe demonstrantov z rdečimi zastavami hodijo po mestu in nosijo napise in vence: „Večni spomin padlim za svobodo!“ „Naj živi svoboda!“ Pred rotovžom govore zbrani množični židovski govorniki silno sramotno o carju, vladi in o cerkvi, trgajo narodne belo-modre rdeče zastave, lomijo cesarske orle in nadpis: „Bože carja hrani!“ in teptajo carjeve podobe. Na rotovžu obešijo mesto ruske narodne rdečo zastavo. — Govorniki svetujejo narodu, naj se s silo in z orožjem v rokah pelasti raznih državnih denarnih zavodov na primer: davkarije, državne banke i. t. d. Zbira se denar za orožje. Pijani iz sreče se drenjajo židi po ulicah, se norčujejo od častnikov, obešajo vojakom rdeče trakove na obleko in razdajajo leteče pamflete z naslovom: „Krvavi car“, kjer se pripisujejo carju razni izmišljeni zločini. No ruski narod gleda in trpi vse to blazno podenjanje čisto mirno. Tako mine dan.

1. novembra zjutraj se začne velikanska ruska narodna manifestacija, katere se udeležuje ves ruski narod, kar ga je v Odesi. Nosijo po mestu carjeve slike, narodne zastave in pojo narodne cesarske pesem: „Bože carja hrani!“ Toda to ni židom nič kaj všeč in zato napadajo z orožjem na manifestante

streljajo skozi okna v narod in meče bombe. Mnogo ljudi je ubitih. Cesarske slike so prestreljene. Ni čudno torej, da mine slednjič tudi potrpežljivost ruskega naroda. In njegova jeza prekupi njegovo dušo.

In začne se zloglasni „židovski pogrom“, ki traja cele tri dni. Skoraj vse židovske prodajalne po vsem mestu so zaprte. Vojaki ne morejo ostaviti tolpe, ker streljajo židnanje in meče bombe. Narodna masa še bolj razdivja, ko izve, da so židi mnogo krščanskih rodbin pomerili in mnogo krščanskih kmečkih deklic, ki so pri njih služile, eskrunili, mučili in ubivali. Mnogo židov je ubitih, a še več ranjenih. Židi se ne upajo hoditi na ulice, ampak tiče ves dan doma zaprti in streljajo skozi okna v narod. Toda ko nastane neč, čakajo pred hišami na mimohodeče Ruse in jih ubivajo. Tri dni traja to klanje in preneha šele, ko razbijejo vojaki s topovi par hiš iz katerih so streljali židi in metali bombe na vojak in narod . . .

Danes je že drugi dan mir po vsem mestu in le ponoči je čuti včasih kak strel iz revolverja ali puške.

Mir vlada po mestu, no ruski narod je prepričan, da ta mir ni trajen in da židi nikdar ne pozabijo teh ur, ko so jim bili raztrgani vsi njihovi smeli načrti.

vidijo, v obliki nagrad, tantijim itd. ogromne vsote, katere mnogokrat prekašajo celo njegove malo državno pokojnino. Sedaj pa ta nesreča, da je mož, soditi po neoprekannem poročilu o njegovem razgovoru z „Narodovim“ sotrudnikom, na enkrat čisto popolnoma izgubil spomin, tako da se v istini že bojimo pogubnih posledic za ta in oni modremu njegovemu vodstvu izročeni denarni zavod!

Morda je pa stvar le tolmačiti drugače? Včasih sem čul sledečo pripovedko, katera je značilna v marsikaterem pogledu:

Sredi 50 h let minolega stoletja imela je ljubljanska gimnazija zaporedoma obilno jako darovitih učencev. Večinoma so potem pohajali dunajsko vseučilišče. In tam na Dunaju je bilo nekega lepega dne zbrano v jedni tisti študentskih kavaren tik stare univerze omizje nadarjenih slovenskih študentov. Sami talenti, med njimi tudi prerano umrlí Lovro Mahnič. Le ta si ogleda svoje tovariše, potem mu obliči oko na majhnem čokatem bistookem Gorenjcu, in mežek izusti preroškimi duhom: „Najvišje med nami splezal boš ti, Jože, ker med nami vsemi imaš ti najmanj — značaja!“

Tako dijaška legenda, sodbe si ne pri-lastujem. Le to konstatujem, da je tekem dolgih petdeset let g. Schwegel postal poleg ekscelence in barona tudi najbogatejši mož na Kranjskem, kateri si povsod zida hiše in vile, ter v isti dobi, koja nam povsod po deželi kaže pogin starih plemenitih posestev, njegova neumorna roka neprestano združuje sosedni svet in pomnožuje svojo grajščino.

A dovolj! Izzvan po neistinitem in nepoštenem poročilu „Slov. Naroda“ zahtevam javno zadeženja od barona Schwegla, kateri je s svojim molkom navidezno potrdil „Narodove“ napade. Nudim mu priliko. Slovesno zatrjujem, da se ne bom plahe skrival za svojo imuniteto, ako me na odgovornost pokliče gorjanska ekscelence. V lice mu povem, da je pri onem intervjuu vedoma govoril neresnico ter da hočem na pristojnem mestu dokazati to svojo trditev. In sedaj mi bode prevzvišeni dovolil, da nekoliko po svoje zasučem Figarov spev iz večna lepe Mozartove opere:

„Will Herr Baron ein Tänzerchen wagen,

Er darf's nur sagen — ich spiel' ihm auf!“

Na Dunaju, 8. novembra 1905.

Fr. Suklje.

Odpor železničarjev.

Htro kakor požar se je razširil začetkoma malenkostni odpor čeških železničarjev, ki so sklenili izvrševati službo strogo po predpisih.

Železničarji sodijo, da je to boljše orožje, kakor pa stavka. Osebni promet sicer še ni prizadet, a na prizadetih progah že prav dobro čutijo posledice.

Manjšim industrialnim podjetjem primanjkuje že premoga in omejujejo delo. Na prizadetih postajah se kupiči blago po skladiščih in tovorni vozovi napolnjujejo kolodvore.

Ce bo trajal odpor dalje časa, je gotovo, da se živila zdatno podraže. Odlučni krogi pa izjavljajo, da nimajo dovolj denarja, da bi izpolnili železničarske zahteve.

O odporu železničarjev so došla sledeča poročila:

Državne železnice. V Ljubnu že dobro čutijo posledice odpora. Izostala sta vlaka iz Trsta in Prage, drugi vlaki imajo pa zdatne zamude. Izprevodniki še niso pričeli z odperom.

Na Dunaju izvršuje službo po predpisih 1000 premikačev in strejevodij. Danes in jutri se vrše shodi dunajskih železničarskih uslužbencev na nedržavnih železnicah. Najbrže sklenejo, da se pridružejo odporu.

Včeraj so imeli železničarji koroških postaj državne železnice shode o odporu železničarjev.

V St. Michelu so sklenili, da prično izvrševati službo po predpisih popolnito. Sklep so tudi izvršili. Posledica je bila, da je imel prvi osebni vlak v Neumark tričetrturo zamude.

Tudi v Celovcu so pričeli z odporom železničarji na drž. kolodvoru. Pridružiti se jim nameravajo tudi uslužbenci na kolodvoru južne železnice.

V Beljaku izvršuje službo „po predpisih“ dozdej le premikači, a pridružiti se jim nameravajo tudi drugi železničarji,

ki čakajo še na znamenje izvrševalnega odbora železničarjev.

Položaj na Spodnjem Avstrijskem, na Češkem in Moravskem. Včeraj dopoldne se je vršil promet na dunajskih progah drž. železnice redno. Iz Prage poročajo, da nameravajo izvrševati službo „po predpisih“ uslužbenci „Češke severne železnice“. V Mostu so morali prenehati z delom skoraj v vseh premogokopnih rovih, ker primanjkuje voz.

V Budjevicah je došlo 6 uradnikov plzenskega ravnateljstva drž. železnice, da nadzorujejo osobe. Suspendirali so strojevodjo Duška, ker je povzročil, da je blokiral s tovrnim vlakom neki osebni vlak. Izvrševalni odbor čeških železničarjev je izjavil, da ni resnično poročilo o zahtevi železničarjev po splošni in enaki volivni pravici. Nussljevška pivovarna je ustavila delo, ker je zmanjkalo premoga. Po drugih delovršbah kurijo z drvimi.

Izjemoma proge Avsik v Topljici izvršujejo na vseh progah železničarji službo po predpisih. V Budjevicah so imeli železničarji shod, na katerem so izjavili, da za dostuje pasivni odpor in je stavka nepotrebna. Praški osebni vlaki imajo dveurne zamude. Ker se kljub izjavam železničarjev, da ne nameravajo splošne stavke, oblasti te boje, so pomnožili praško posadko. Vojaške čete, ki ne pripadajo praški posadki, ostanejo toliko časa v Pragi, da se reši vprašanje o splošni stavki.

Na Tirolskem so pričeli železničarji na vseh progah južne in državne železnice izvrševati službo po predpisih. Zamudo imajo tako osebni kakor tudi tovorni vlaki.

Nov način pasivnega odpora so priredili v Mladi Boleslavi. Neki tovorni vlak je pripeljal iz Krkonoš mnogo mesa in surovega masla, namenjeno za Prago in Draždane kot brzovozno blago. Železničarji so izjavili, da se mora blago po predpisih še enkrat pretehtati, kar se je tudi zgodilo. Posledica je bila, da se je odpeljal osebni vlak brez blaga, ki je ostalo na postaji.

Stavka rudarjev. „Hlas. Nar.“ poroča, da se preskrbujejo rudarji v Kladnem s premogom. Iz tega sklepajo, da nameravajo stavkati tudi rudarji.

Trgovski zbornici v Lincu in Budjevicah sta naprosili brzovozno železniško ministristvo, naj prepreči zaviranje železniškega prometa, ki je že jako občutno.

Vlada in železničarji. Včeraj je bilo pri Gautschu odposlaništvo montanske železne in strojne industrije, ki je obrazložila posledice stavke in prosilo za od pomoč. Očitali so upravi državnih železnic, da nima smisla za vodstvo, ker ni pravčasno izpolnila zahtev in ni nastopila proti pretiranam zahtevam.

Načelnik železničarskega ministristva Wrba je izjavil došlim deputacijam železničarjev, da je vlada že pretekli mesec sklenila železničarjem deloma ugoditi in sicer po lokalnih razmerah.

Z ozirom na pasivni odpor železničarjev južne železnice v Inomostu je dejal generalni ravnatelj južne železnice dr. Eger, da je to pravi štrajk in da je dal navodila previzorične nastavljenca in delavce, ki se pridružijo gibanju, nič več nastaviti, definitivno nastavljenca pa spraviti v disciplinarno preiskavo.

Stališče vlade. Včeraj smo poročali, da sta bila poslanca Mastalka in Foit pri Gautschu, potem sta pa šla tudi še k železniškemu ministru, ki je dejal, da je voljan železničarjem dati nekaj koncesij, a da se morajo takoj vrniti k rednemu delu, da ne oškodujejo državne železnice ravno v času, ko ima železnica največ dohodka.

Mladočeški poslanci bodo danes sklepali o načinu svojega posredovanja.

Včeraj je železniško ministristvo že izdalo nove instrukcije na ravnateljstva železnica za hitrijši razvoj prometa, a železničarji pravijo, da te instrukcije na njihovo gibanje ne morejo imeti vpliva, ker premikači sedaj nimajo nič časa, da bi nove instrukcije studirali.

Včeraj se je z odperom železničarjev pečal ministrski svet, nakar je železniški minister izdal oglas, v katerem sviri železničarje, v katerem sviri železničarje, naj se vrnejo k prejšnjemu načinu dela, priznava želje železničarjev deloma za pravične in izjavlja, da je pripravljen jim zboljšati položaj v okvirju financijelne možnosti države. Minister pravi, da železničarjem popolnoma ne more ugoditi, ker tega ne more spraviti v sklad z državnimi financiami.

Vest, da se bodo gibanju pridružili tudi uslužbenci železniške pošte, ni resnična.

Odpor narašča. V Ljubnem je bil shod železničarjev, kije določil pasivni odpor železničarjev na vseh progah drž. železnice do Beljaka.

Na Dunaju je bilo zborovanje uslužbencev južne železnice, ki je sklenilo pridružiti se danes pasivnemu odporu uslužbencev državne železnice. V debati se je povdarjalo, da je žel. 1895. takretni generalni direktor Pfeiter obljubil regulacijo plač, a to še danes ni izvršeno. Tudi delavci v delavnica južne železnice so izjavili svoje solidarnost.

Pasivni odpor se je danes zjutraj ob 7. uri pričel izvrševati na vseh progah državne železnice na Dunaju in v okolici.

Praga proti policajem. — Splošna stavka v Pragi.

Češko prebivalstvo je nevoljno na policijo. V Žižkovem predmestju niso hotele predvčerajšnjim prodajati branjevke živil ženam policistov. Rekle so, da se boje delavskih žen, ki bi ne kupovale pri njih, če jim predajajo. Več hišnim posestnikom so naznanjali delavci, da jim odpovejo stanovanjanja, če hišni posestniki ne odpovejo stanovanjanja v hišni stanujočim policistom. V Žižkovem predmestju je bilo več konfliktov med ženami policistov in med ženami delavcev. Na več hišah so razobešene deske z napisom: „Tu ne stanuje noben policist.“ Uslužbenci praške električne železnice so sklenili, da ne bodo več vozili zastoj po več kakor dva policista v enem vozu. „Bohema“ poroča, da se pripravljajo praške delavstvo na splošno stavko. Vrše se vsak dan shodi v ta namen.

Zasedanje deželni zborov.

Koroški deželni zbor. Poslanec Grafenauer je vložil predlog za ureditev reke pri Prevaljah. Poslanec Ghon je utemeljeval predlog, naj predložijo deželni odbor v prihodnjem zasedanju zakonski načrt o izpremembi deželne in občinskega volivnega reda s posebnimi določili za industrialne kraje. Ustanove naj se četrte kurije, v katerih naj volije oni, ki nimajo v drugih kurijah volivne pravice. Občinski svetniki naj se izvolijo za šest let. Nadomestni odborniki se ne volijo, na mesto odstopivših odbornikov stopijo oni, ki so dobili za njimi največ glasov. Predlog so nakazali pravno-političnemu odseku.

Tirolski deželni zbor je nadaljeval včeraj razpravo o volivni izpremembi. Dr. Christomanov se je izjavil za splošno in enako volivno pravico, dr. Lanzerotti je načeloma za stanevsko zastopstvo, a za zdaj za splošno in enako volivno pravico. Schraffl se je izjavil za splošno in enako volivno pravico. Glatz je svaril pred takezvano ljudske voljo. Dr. Pinalli je govoril za splošno, enako in direktno volivno pravico.

Nižjeavstrijski dež. zbor je končal glavno razpravo o deželnem proračunu.

Moravski deželni zbor. Za danes napovedano sejo so preložili na 15. t. mes., da se ne moti seja odseka za volivno izpremembo.

200.000 peticij za splošno in enako volivno pravico

dobi na poziv lista „Lidove Noviny“ moravski deželni zbor.

Kriza na Ogrskem.

Liberalna stranka ima 23. t. m. sejo, v kateri izjavi, da vztraja na načelih nagodbe iz l. 1867, odklanja narodne armadne zahteve in zahteva, naj se umakne splošna volivna pravica.

Fejervary je rekel včeraj v klubu svoje stranke, da so volitve za ogrsko zbornico bližje, kakor splošno pričakujejo.

Državno pravdnistvo je vložilo težbo proti Czigonjny, Banethu in Denesu zaradi razžaljenja veličanstva v znani zadevi brošure „Ogrska kriza in Hohen-zollernci“. Razprava se vrši 24. t. m.

Nemška mornarica.

Listi, ki so dobro obveščeni o namerah nemške vlade, pišejo, da bo nemški cesar odgodil nemški državni zbor, ako ta ne bo hotel odobriti novega mornariškega proračuna. Nemški centrum se namreč v tej zadevi zelo obotavlja in ni nič kaj pri volji, dovoliti milijone za nove nemške ladje. To tudi ni nič čudnega. Za leto 1906 znaša nemški mornariški proračun 215 milijonov mark, leta 1912. bi pa znašal že 241 milijonov mark!

Revolucija v Braziliji.

V Rio de Janeiro je izbruhnila revolucija. Upri se je del posadke trdnjave Santa Croce.

V trdnjavi se je vršil boj, v katerem so bili ubiti 3 častniki in 60 vojakov.

Vojno brodovje je obkolilo trdnjavo, da je zabranilo združitev z uporniki gojencem vojaških šol, ki so se tudi uprli. Tudi na

ulicah se je baje vršil boj, v katerem je padlo več sto oseb.

Vlada je odredila cenzuro za brzovjavke.

Nebogatov

je došel v Peterburg. Prinesel je seboj porečilo admirala Roždestvenskega in upa, da dožene sodnijska preiskava, kdo je pravi povzročitelj poraza ruskega brodovja.

Boj na črnogorski meji.

Dae 6. t. mes. se je vršil na meji pri selu Dineši krvav boj med Albanci in Crnogorci.

Dva Crnogorca in en Albanc so ubiti, a en Crnogorec ranjen.

Iz malih okolnih utrdb so redni turški vojaki streljali na Crnogorce in dva ranili

Socialistična propaganda v italijanski armadi.

Rimska policija je prijela 8 socialistov, ki so nameravali nabiti protivojaški oklic. Soc. dem. zveza in republikanci so sklenili prirediti protestni shod.

Nemiri in upori v Rusiji.

Trepov odstopil.

Trepov je odstopil kot generalni gubernator in poveljnik peterburške posadke, kot pomočnik ministra za notranje stvari in policijski ter orožniški načelnik. Imenovan je pa za palačnega poveljnika. Car Trepovu še vedno zaupa.

Kaznovani gubernatorji.

Prvo Wittejevo delo kot ministrski predsednik je bilo, da je odstavil 11 gubernatorjev onih okrožij, kjer so se vršili najhujši protijudovski nemiri. Witte namerava postaviti na zatožni klop tverskega in finskega gubernatorja. Wittejev poizkus, da ustanovi liberalno ministristvo, se je izjalovil. Witte odstavlja uradnike, ki so se udeležili nemirov.

Boj v Kronstadtu.

V Kronstadtu se je vršil 8. t. m. ponoči hud boj. Pehotajestreljala celosstrojnimipuškami. Mestogorin prebivalci beže. S Peterburgom je pretrgana telefonskazveza, a brzovjav še deluje. Po mestu krožijo mornarji in uporniki, ki streljajo na prebivalstvo. Duhovščina je priredila izpreved, da pomiri duhove, a zaman. Meščani zapuščajo mesto. Opustošeno je poslopje mornariškega kluba, ki so je potem zažgali, kakortudi več prodajalnic.

Revolucionarno gibanje v armadi.

Nekaj častnikov so zaprli, ker se udeleževali posvetovanj revolucionarnih zarotnikov. Kljub temu pa se širi med armade revolucionarno gibanje. Boje se, da izpraznijo vojaki zalege za smodnik.

Lamsdorff odstopi.

Odstopiti namerava graf Lamsdorff, ker noče biti minister pod Wittejem. Njegov naslednik postane knez Isvolski.

Program ruske socialne demokracije.

Ruska socialna demokracija je objavila v svojem novem ruskem listu „Nevoja Žizn“ svoj program, ki je bistveno enak erfurtskemu programu nemške soc. demokracije.

Socialistična vlada v Sosnovicah.

Socialistični odbori sosnoviškega okraja so se ustanovili v gladni obliki. Ustanovili so vojaško milico, ki naj nadomesti policijo. Odbori nalagajo meščanom strankarske davke. Izdajajo tri dnevnike, med njimi enega za vojake in neprenehoma letake. Nameravajo zasesti mestno hišo, urade za sodnike in policijska postopja. Splošna stavka še traje in vsak dan se vrše demonstrativni izprevodi.

Stavka železničarjev.

Iz Katowice je došlo poročilo, da včeraj vlaki še niso vozili v Sosnovice. Iz Wyborga poročajo, da je končana velika stavka, ker so izpolnjene politične zahteve.

Preganjanje judov.

V Odesi prijeti judovski nasledovalci so izpovedali, da jih je organizirala in oborožila policija, ki je vodila tudi napade in znamenovala judovske hiše. V Moskvi se prisegle „črne čete“, da ne počivajo prej, dokler ne umore zadnjega juda in zadnjega dijaka. Koj se prisegajo se napadli na cesti nekega dijaka, mu privezali kamen na vrat in ga potopili. Pri hišnikih izprašujejo, kje stanujejo judje in groze, da vprizore krvavo klanje. »Jewish Chronicle“ poroča, da so nakazali londenski judje 20.000 funtov v Peterburg za ruske jude. Vsoto sta darovala judovska bankirja Rothsild in Schiff vsak po 10.000 funtov.

Memorandum slovenskega dijaštva.

Z ozirom na zadnje dogodke na dunaj skem vseučilišču je izročilo dunajsko slov. dijaštvo rektorju univerze sledeči memorandum :

C. kr. vseučilišče na Dunaju naj služi potrebam dijakov vseh avstrijskih narodnosti in zlasti onih, ki se nimajo lastnega vseučilišča, ter naj daje vsem svojim akademskim otročdom popolno svobodo in enakopravnost. V zvezi s tem se ponavljajo nekaj let sem na našem vseučilišču dogodki, ki dovelj jasno pričajo, da si prilastila nemško-nacionalno dijaštvo s svojim terorizmom neomejeno oblast v vseučiliški avli in da prepušča akademice in narodne pravice vseh drugih slušateljev vseučilišča samovoljnosti nemškega visokošolskega odseka. Ponovni slušaji, da so bili nenemški dijaki nasilno in brez vzroka izrjeni iz avle, so prisilili končno dijakov najrazličnejših struj k skupnemu odporu proti temu terorizmu, ki ga je obsodila tudi visoka akademska oblast in dunajsko časopisje.

Slovensko dijaštvo je bilo in je vedno proti vsaki demonstraciji na akademskih tleh, ki skruni dostojstvo zavetišča svobodne vede. Obžaluje kar najbolj, da je nasilno postopanje nemško-nacionalnega dijaštva povzročilo, da se je zaprlo vseučilišče, vsled česar so duševni in materijalni interesi dijaštva kar najbolj oškodovani, in prosi Vašo magnificenco, naj ukrene vse potrebne, da se vseučilišče čimprej zopet odpre.

Na Dunaju, dne 8. nov. 1905.

za slovensko dijaštvo:
Za slov. akad. društvo „Slovenija“
Ant. Lovše m. p.
t. č. predsednik.

Za slov. akad. društvo „Sava“
Fran Roš m. p.
t. č. predsednik.

Za slov. akad. društvo „Danica“
Ljud. Vagaja m. p.
t. č. predsednik.

Dnevne novice.

Volivna reforma. Prvi korak je bil torej storjen včeraj. Splošna in enaka volivna pravica je v odseku načelno sprejeta. Dr. Tavčar je še sedaj proti nji in trdovratno pripoveduje, da ni bila nikdar narodno-napredna stranka za splešno in enako volivno pravico, ker po njej ne dobi po dr. Tavčarjevem prepričanju nobenega poslanca več. Dr. Tavčar imenuje Hribarja „salonskega socialnega demokrata“ zato, ker je Hribar le zato za volivno reformo nastopil, da bi pri občinskih volitvah pridobil socialne demokrate, da ne bi prišla kat. narodna stranka v občinski svet. Dr. Tavčarju se zdi to neodkrito in enobojno, da je Hribar iz takih snubaških namenov že naprej naredil poklon socialni demokraciji, da postane še „državo ohranjujoča stranka“. Sploh je dr. Tavčar sila nezadovoljen s Hribarjevim nastopom. „Kaj bi se pa lagali?“ pravi dr. Tavčar. „Če smo bili vedno zoper splošno volivno pravico, pa se ne hlinimo zdaj, da smo zanje?“ Dr. Tavčar se boji najbolj tega, da ne bi bil po splošni in enaki volivni pravici noben liberalc več izvoljen. A katoliškonarodna stranka mu je prišla nasproti in mu je dala možnost, da je tudi njegova dragocena osebnost še vedno lahko izvoljena od manjšine. Zato se je izrekla večina zbornice za proporcni zistem, po katerem dobi manjšina, če doseže zadostno višino, tudi svoje primerne zastopstvo. Ko je to slišal dr. Tavčar, mu je usterlo, milo in hvaležno je pogledal dr. Susteršiča kakor svojega rešilnega angelja. V „Narodu“ je pa naznanil sklep s sledečimi besedami:

Predlog je bil sprejet z večino glasov, ker se se narodno-napredni poslanci glasovanja vzdržali. Storil pa se je velevažen korak k približanju, ker se je večina odseka izrekla pri volitvi v deželni zbor za proporcionalni zistem, tako da bo v deželni zboru vsak čas tudi manjšina primerno zastopana.

Torej se zdi dr. Tavčarju še vedno potrebno naglašati, da pri tej velevažni izpremembi nimajo liberalci nobenih zaslug. Zdržali so se glasovanja. In Hribar bo še vedno trdil, da so bili liberalci vedno za splošno in enako volivno pravico!

Kranjski dež. zbor. Finančni odsek je imel danes dopoldne daljšo sejo, v kateri je razpravljalo o najnem predlogu posl. dr. Susteršiča, Povšeta in tova-

rišev. Predlog meri na to, naj se pooblasti dež. odbor, da sme brez prejšnjega dovoljenja dež. zbora dež. prispevek obljubiti za one vodovode in uravnave vod, za katere so načrti že izdelani in od vlade odobreni ter prispevke tudi izplačati za take izvršene naprave. V ta namen sme dež. odbor po potrebi uporabljati zaklad, ki je ustanovljen z zakonom z dne 4. sept. 1900. Vsa razprava, katere sta se udeleževala tudi g. dež. predsednik Schwarz in gosp. dež. glavnik pl. Detela, je bila stvarna in mirna. Odsek je soglasno odobril predlog dr. Susteršiča z dostavkom: dež. odbor je za vse to pooblaščen s pogojem, da je prispevek države in interesentov popolnoma zagotovljen. Obveljal je tudi predlog, naj finančni odsek čimprej reši načrt zakona glede osuševanja ljubljanskega barja, da ga more deželni zbor odobriti še v tem zasedanju. V razgovoru je bil tudi nujni predlog poslanca Pirca glede vodovoda za Kranj in okolice. Iz pojasnila deželnega odbornika Povšeta pa se je odsek prepričal, da niso še dovršene vse poizvedbe in da sedaj načrt ni še zrel za izvršitev. Nekatere vasi še vedno niso izjavile, ali in koliko hočejo prispevati. Kakor čujemo, hočejo menda štiri vasi imeti svoj poseben vodovod. V smislu predloga dr. Susteršičevega pa je deželni odbor pooblaščen, da tudi za kranjski vodovod čimprej dovrši vse poizvedbe in zagotovi prispevke države in interesentov. Poročevalcem za zbornico je izvoljen grof Margheri.

Skupščina Starčevičanske stranke prava je bila včeraj v Zagrebu. Skupščina je bila v prvi visti naperjena proti reški resoluciji. „Hrv. Pravo“ je o tej priliki dejalo Mažarom: „Ce hočete, da vam bomo bratje, naj se takoj izpolni načelo: „nam a naše, v am va še!“ Skupščine se je udeležilo okoli 3000 oseb. Dvorano „Sokola“ so krasile hrvaške zastave, po dvorani so viseli napisi: „Hočemo Reko in Medjmurje“. — „Hrvatska Hrvatom“. — „Delje sa riečkom resolucijom“. — „Živila slobodna i ujedinjena Hrvatska“. Dr. Frank je prebral svoje pismo grofu Apponyju, katerega je sestavil z ozirom na Apponyjev članek v „Budapester Tagblattu“ in „Obzoru“. V pismu dokazuje dr. Frank da Hrvaška od Ogrske nima nič in nima tudi ničesar pričakovati. Zato je stranka dr. Franka proti reški resoluciji. To Frankovo pismo je bilo tiskano razdeljeno med udeležnike. Govorilo je še mnogo govornikov o strankinem delu, nakar je dr. Frank izvestil o došlih predlogih in pozdravil. Nas zanima posebno ta točka o kateri „Hrvatsko Pravo“ poroča: „Napokon je dr. Frank izjavljeno o stiglih predlozih i pozdravil, od kojih je najvažniji predjednika slovenske katoličke narodne stranke, koja ima za sobom ogroman dio naroda i kojim se izjavljujje za sjedinjenje hrvatskih i slovenskih zemaljah na temelju hrvatskog državnog prava. To pismo izazvalo je najveći entuziazam.“ Zborovanje se je zaključilo s pevanjem „Liepe naše domovine“. Zvečer je bil častni večer na čast z dežele došlih udeležencev.

Winklerjeva osemdesetletnica. Višji deželni predsednik baron Andrej Winkler je praznoval včeraj svoje osemdesetletnico. Pri ti priliki je „Slovenska Matica“ svojemu častnemu udu brzojavno častitala in prejela od jubilarja brzojavno zahvalo. — Velezaslužnemu gospodu kličemo tudi mi: Se mnoga leta!

Za splošno in enako volivno pravico se izrekla tudi tržaški „Piccolo“, seveda po svoje. Kar ga nagiba k njej, je — kakor piše sam — dosledna izvedba liberalnih načel. Tržaški list vsaj priznava, da je zahteva splešne in enake volilne pravice svobodemiselna in da jo je treba izvesti vkljub nevarnosti, ki s tem preti meščanstvu. „Piccolo“ piše, da bo odslej liberalci morali ljudi bolj politiško izobražati, ker bodo drugače volili s tistimi, ki bodo znali glasove spretnije kupovati in gnati maso k volilni mizi kot pastirji čredo. „Piccolo“ ebenem zahteva, naj se bodoči volilni

red esnuje tako, da se posebno v Istri ne bodo občine „umetne razdelile“. Tržaški judovski centralni organ dobro ve, kaj bi se dale laško oligarhijo v Istri, prijeti in uničiti njeno gospodstvo — „treba bi bilo“ zgoj, hrvaške občine odtrgati od mest, da ne bi si hrvaški glasovi izgubili v italijanskih. Tega se seve krščeni in nekrščeni, tržaški rabinci grozno boje. Zato bi radi splošno in enako volilno pravico pod gotovimi pogoji. V tem si pač „Piccolo“ in „Slovenski Narod“ lahko podasta roki. Ce jim bo le šlo!

Tavčarjev šampanjec. Ker je akustika deželnozbornske dvorane jako slaba, je predvčeraj v poročilu nekoliko netočno podana tečka o sladkem dr. Tavčarjevem šampanjcu. Dr. Susteršič je rekel: „V zadnjem času ima Tavčar Soro še rajše, nego šampanjec.“ Dr. Tavčar je bil vslet tega silno razžaljen ter je pričel kričati, ako je dr. Susteršič že kaj plačal njegovega šampanjca. Dr. Susteršič je odgovoril: „Ce ste razžaljeni, pa vzamem šampanjec nazaj in vas pri Sori pustim“ — Veselost v zbornici.

Na ulične napise se izgovarjajo. Ko je 7. t. m. poslanec Povše podal v deželnem zboru svojo važno izjavo, je klical Hribar: „Kaj pa ulični napisi?“ Tumoramo izjaviti, da se katol. narodna stranka ni nikdar izrekla proti samoslovenskim uličnim napisom, če je pa kak posameznik to storil, danes ne sedi več v deželnem zboru. Narodno-napredna stranka ima najmanj povoda kričati o tem, ker ona vse narodne grehe Tavčarjeve pokriva s svojo neznačajnostjo.

Umrl je č. g. Jožef Ferkolj, kurat v Gabrijah pri Rubijah, star 60 let. N. v m. p.!

Povodenj v Istri. Istrški hrvaško-slovenski poslanci se po deputaciji pred tržaškim namestnikom stali pogoj, da ne bo deželni odbor, ako se ne zagotovi uravnava reke Mirne. Razgovor se je razbil, deželni zbor ne zboruje, a reka Mirna divja še vedno, posebno sedaj ob teh nalivih. Pod Kostanjevico je narasla do dva metra visoko. Zašel je včeraj gostilničar, ki je peljal poln voz vina proti domu, v valove imenovane reke. Le z golim življenjem se je otel, dočim je vino, voz in vole moral prepuščiti derečim valovom. Pomoči ni bilo. C. kr. oblasti pa, ki so sicer za vsako malenkost do lasu natančne, ne uvidijo, da je skrajna potreba čuvati življenje domačinov, pa tudi onih, ki po svojih opravljenih zagazijo v te zapušcene kraje. Ne bi li mogli c. kr. orožniki ali drugovrstni čuvaji opozarjati ljudi na pretečo nevarnost, ako v hipu narase ta reka. — Iz Podpeči pri Predloki. Dne 6. t. m. je bil pri nas strašen naliv. V Zazedu je voda pobrala raz več njiv zemljo. Pri nas v Podpeči smo zjutraj ob 3. morali izgnati živino na polje. S svetilkami v rokah smo čakali na polju, kaj pride. Vsa rizižanska dolina je bila razsvitljena in od daleč se je slišal klic na pomagaj. Nismo mogli nikamor na pomoč. Voda je narasla vedno bolj in bolj. Koliko je škoda, sedaj še ne moremo povedati. Cerkev na Vrutku je bila vsa do strehe v vodi. — Trije naši mežje se bili danes klicani v Koper. Domu jih še ni. Bojimo se nesreče.

Dve dopolnilni volitvi v hrvaški sabor sta se vršili včeraj. V vukovarskem okraju je izvoljen vladinovec Krajčović s 527 glasovi proti 121 glasom, katere je dobil kandidat opozicije dr. Paleček. — V Koprivnici, kjer sta si stala nasproti dr. Armuš in dr. Potočnjak je bila volitev sistirana vsled velikih kravalov. „Hrvatsvo“ poroča, da so nered povzročili iz Zagreba došli „Pokretasi“, ki so vsi aretirani.

Zastrupil se je v Trstu 46 let stari prokurist tvrđke G. Eisner, Rudolf Tüller.

Duhovniki semiške dekanije imajo shod „sodalitatis ss. Cordis Jesu“ v Črnomlju dne 15. t. m. Začetek ob pol 11. uri dopoldne.

Radeckega veteran. V Javorju nad Litijo so mineli teden pokopali 80 letnega g. Jakoba Indofa. L. 1848. Je bil v vojski na Laškem pod slavim Radeckim, pezneje mnogo let sprevednik pri južni železnici. Zapustil je osem preskrbljenih otrok, med temi dva duhovnika. Da je bil mož obče spoštovan, pričal je njegov lep pogreb, ki ga je vodil g. dekan iz Smartna. N. v m. p.!

Volitve v Domžalah. Iz Domžal se nam piše: Župan je torej dal oklicati nove občinske volitve. Volitve se vrše, kakor je „Slovenec“ že poročal, dne 24. in 25. t. mes. Tretji razred voli dne 24. t. m. od osmih zjutraj do dvanajstih in od dveh popoldne naprej. To je narejeno tako umetno,

kakor še nikdar poprej ni bilo. Cele dve uri bodo morali volivci čakati, da se bode gospod župan nakosil. Kaj takega spleh nikjer ni, le pri nas hoče to uesti naš župan — no, vsaj vemo, zakaj. Drugi dan pa, ko velita drugi in prvi razred, je v Domžalah živinjski semenj. Če gospod župan nima pri hiši nebene pratike, naj bi bil vsaj pogledal v koledar „Družbe sv. Mohorja“, kjer bi bil lahko opazil, da je ta dan semanj dan in da natak dan ne kaže in ne gre razpisavati volitev. To je star volivni manever, ki se ga je v teku 31 let že lahko naučil. Zatorej pozor vsi volivci domžalske občine, pridite ta dan na volišče vsi, ne le vi, ki bivate v Domžalah, ampak tudi vi, ki ste zunaj Domžal, pa imate v domžalski občini volivno pravico. Nadan volitve kvišku vsi zavedni Slovenci; saj ste se že lahko prepričali, kaj nameravajo nemški Tirselci z nami na naši rodni zemlji. Dvignite se vsi kot en mož na volitev, da s tem pokažete svoje voljo: Mi smo rojeni na tej zemlji, katere gospodarji so bili naši očetje, in katere gospodarji hočemo ostati tudi mi. Ne bodimo podlaga tujčevi petli Opozarjamo vas še enkrat: tretji razred voli dne 24. t. mes. od 8. do 12. ure in od 2 ure nadalje, drugi razred dne 25. t. m. dopoldne in prvi razred dne 25. t. m. popoldne.

Na Reki prijet. Na Reki so včeraj prijeli trgovca Rudolfa Zoretta, ki je napravil na Savi pri Jesenicah konkurz in se je baje hotel odpeljati v Ameriko.

Ubegli prisiljenec prijet. V Doberli vasi je pa orežništvo prijelo prisiljenca Jurija Kusa, ki je dne 9. t. m. pobegnil od dela na Martinovi cesti. Med tem časom je bil Kus že izvršil neko goljufijo.

Vihar na morju. Iz Trsta poročajo, da je bil ondi včeraj zjutraj vihar, ki je povzročil, da so bili skoro vsi bregovi poročili. Več ladij je bilo v nevarnosti.

Zanimiv kandidat. Iz Borovlj na Koroškem poročajo: Nemškutarji bodo pri bodočih državnozbornskih volitvah baje kandidirali bivšega celovškega okrajnega glavarja Mac Nevina! Dober tek!

Koroški Slovenci bodo zborovali v nedeljo 12. t. m. v Smihelu v prostorih Sercejeve gostilne. Govorila bodeta posl. Grafenauer o dež. zboru in dr. Brejco o političnem položaju.

Imenovani je za gozdarja g. Fr. Pirker v Radovljici.

Hrvaške novice. 25 letnica velikega zagrebskega potresa je bila včeraj. Demonstracijo proti dr. Amrušu je v Zagrebu po volitvi v hrvaško akad. podporo društvo priredilo okoli 300 dijakov. Policija je pri demonstraciji aretirala dijaka Orlića in Hribarja. — Pri volitvi v odbor hrv. akad. podporne društva so bili izvoljeni „naprednjaki“, čisti se volitve niso udeležili. — Poslanec Stjepan Zagorac je izdal knjigo: „Istina o riečkoj resoluciji“. V knjigi brani resolucijo. — Za župnika pri sv. Marku v Zagrebu je izbran čast. gosp. Peter Mrzljak. — Divizija avstrijskega vojne brodograjskega je prispela v Šibenik.

Tudi goriški slovenski liberalci so se zganili. V seji goriškega dež. zbora je liberalni poslanec Strekelj predlagal, naj se ustvari novi volilni red, obenem naj se pa poskrbi za to, da duhovniki ne bodo kršili volilne svobode. Impotentni goriški liberalci so svojo melodijo ubrali po liberalni kranjski. Naj še sklenejo, da noben liberalc ne bo smel napajati volilcev, pa bo vsem prav.

Vojaška slavnost. Predvčerajšnjim so se posloveli častniki vsega vojaštva v Gorici ter artil. podčastniki od art. podbrigadirja P. Milivojevića, ki zapuša Gorico. Vojašnica je bila razsvetljena, bakljada se je vršila, petje, vojaška godba je igrala kanoni so pekali. Pirotehnične reči je poskrbel z znano spretnostjo pirotehnik g. Makuc.

Slov. katoliško izobraževalno društvo „Straža“ vabi h koncertu s petjem in godbo, ki ga priredi v nedeljo, dne 12. novembra 1905 na Dunaju v veliki dvorani restavracije „zum grünen Baum“ v VII. okraju, Mariahilferstrasse 56. Začetek ob 5. zvečer. Pri koncertu bo sodelovalo slavne akadem. društvo „Danica“, tambur. zbor „Straže“ pod vodstvom g. kapelnika Fr. Vraza in pevska zbor „Danice“ in „Straže“ pod vodstvo gosp. pevovodje Marka Bajuka. Iz posebne prijaznosti bodo sodelovali g. Stanko Premrl na klavirju, gđ. Mary Stekarjeva na klavirju in g. Karol Kunavar na violini. Vstopnina: Radovoljni davori. Po koncertu Martinov večer s šaljičimi nastopi in svobodno zabavo.

Vojaške vesti. Umirovljeni stotnik računovodja g. Fran Maselj pri 18. pešpolku bo stanoval v Ljubljani.

— G. Ferdo Praprotnik iz Ljubljane je postal poročnik pri 87. polku.

— **Tečaji za ozdravljenje jecljajočih šolskih otrok.** Po razpisu c. kr. ministrstva za uk in bogečastje z dne 17. oktobra 1905, št. 32 307, se bodo vršili tudi letos na Dunaju štirje tečaji za zdravljenje jecljajočih otrok. Začeli se bodo mesca februarja 1906 in bodo trajali po 5 tednov. Udeleževati se jih morejo tudi ljudsko šolski učitelji, da se nauče dotične metode. Natančna deločila o teh tečajih se bodo razglasila o pravem času.

— **Občinski svet v Pulju** se je te dni bavil z važnimi vprašanji. Sklenil je, naj se vlade pozove, da ustanovi v Pulju sodišče, ki bo svoj delokrog raztezalo na vse okoličanske občine in tako odvzelo mnogo dela rovinjskemu sodišču. Obveljal je tudi predlog Devescova, naj se pozove istrski dež zbor, da ustanovi v Pulju italijanske gimnazije.

— **Vsled bule na vratu** se je v Pulju zadržal častniški namestnik Bruno Hübnér. Našli so ga zjutraj mrtvega v postelji. Hübnér se ni za bulo nič brigal, ker je mislil, da ne bo imela nevarnih posledic.

— **Ivan Vrhovnik** hoče menda postati Brce II. On je edini, ki je izmed vseh duhovnikov, ki jih je predstavil ljubljanski škof novemu dež. predsedniku, zmožen dati tako notico v „Narod“, kakor je ta list priobčil v soboto. Znana stvar je, da Vrhovnik hodi prisluškovati v duhovsko družbo in potem to, kar je slišal, nese v uredništvo „Narodov“. Tudi pri dež. predsedniku je pri vratih stal in prisluškoval. A njegova žetev topot ni bila velika. Vjel je na uho, da dež. predsednik v Trstu pozna jezuita p. Volberta. To je seveda silno važna politična novica. Posebno pa je prisluškoval, kaj bo govoril g. dež. predsednik z dr. Lampe to m. In izvedel je imenitno novico, da je dr. Lampe bil že v zvezi z g. dež. predsednikom, „še predno mu je bil predstavljen“, in piše v „Narod“, da se mu to zdi „prav podučno“. Vprašali smo g. dr. Lampe, kaj je na tem. Dr. Lampe se je zasmajal ter dejal: „Vrhovnik ni vsega slišal, drugače bi bil getovo dal v „Narod“, da sem jač spravil g. dež. predsednika v Ljubljano.“ Ali ni to podučno? Ivan Vrhovnik bo torej moral še prisluškovati, da bo prišel tej velevažni zaroti na sled. Mi od g. Lampe ta ne moremo izvedeti ničesa.

— **Krajni šolski svet domžalski** je imel dne 6. t. m. svojo sejo, v kateri se je obravnavalo o potrjenju računa in proračuna.

— **Domžalski Nemci in njihovi slugi v občinskem odboru.** Iz Domžal se nam piše: Dne 16. oktobra so bili domžalski odborniki povabljeni k seji. Vsak odbornik je bil radoveden, kaj je na dnevnem redu. Odborniki so čakali celo popoldne, kdaj pride gospod župan. Gospod župan pa je bil v Kamniku, kjer je bil živinski semenj, in se mu ni prav nič mudilo domov k sklicani seji. Ob šestih zvečer pride slednjič župan iz svoje pisarne in naznani, za kaj se gre. Letos bi moral na dražbo lov domžalske občine. Doslej je imel že 15 let lov v najemu za 40 K gospod tovarnar Jakob Oberwalder. Tudi sedaj se je hotel pokazati dobrega rešitelja občine in ji ponuditi za šest nadaljnjih let po 100 kron. Vsak odbornik je bil posebej vprašan, če je s tem zadovoljen. Zalibog so pa skoro vsi naši odborniki pokorni nemški gospodi. Eni barantajo s konji in so udani slugi, da jim morejo kakega konja prodati in da sme sin tega ali onega na lov s to gospodo. Drugi zopet misli, če za tovarno naredi kak žebelj, da ji je dolžan mnogo hvaležnosti itd. Zato se ni čuditi, da se vsi ti z županom vred bili enih misli: Gospod Oberwalder naj imajo lov za 100 kron. Seveda je zaradi tega občina silno oškodovana. Gotovo je že sedaj, da bi se lov na dražbi oddal za 400 kron ali pa še več. Ti ljudje so hoteli oškodovati domačo občino za 300 kron na leto, le da narade uslužno Nemcu, od katerega imajo tupatam kak zaslužek. A račun je gospodu Oberwalderju in njegovim slugam v občinskem odboru prekrizal prvi odbornik gospod Franc Kuhar, ki je dejal, da mora lov na dražbo. S tem je rešil gospod Kuhar občini 300 kron, katere je hotel skoraj proč vreči naš župan, ki mora tako plešati, kakor mu godeje Nemci.

— **Strela udarila.** Iz Djakova se nam poroča: Dne 2. t. m. popoldne ob 5. uri je nastalo grozno gromenje z viharjem, dežjem in točo, v tem kritičnem času se je peljala v Djakovo komisija z nekega ogleda v Džuržajcih z dvema konjema gospoda dr. Prebega. V vozu so bili sodnik Hušič, njegov zapisnikar Ivakič in voznik. Ker so se bali, da jih dohiti najhujši vihar, je voznik vozil jako hitro. Ko so bili že blizu Djakova, udari strela v voz in ubije oba konja. Voznik je omamljen padel s kozla, a je takoj okreval. Čudno pa in sreča je bila, da zadaj sedeča gospoda nista bila najmanjše zadeta; le groznega groma sta se pre-

strašila. Po Kranjskem in drugod je že huda zima, a tukaj je še jako toplo. Dne 29. okt. je padlo nekoliko snega, a je takoj izginil.

— **Pri obhodu tržaških socialnih demokratov** za splešno in enako volivno pravico je policija zaprla 15letnega Remeja Trevisinija iz Gorice in Antona Grizlaka, ker sta metala kamenje v poslopje, kjer se nahaja sedež tržaškega patrijotškega mladeniškega društva.

Za elektriko v Mokronogu je čim dalje več zanimanja. Istotako tudi v Novem mestu, ker je obč. zastop naročil za mestno dvorano že — gazolin!

— **Jubilejne ustanove.** Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za leto 1905 osemnajst cesar Franc Jožefovih ustanov (osem po 50 K in deset po 20 K) za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske, in pet cesarice Elizabete ustanov po 40 K za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 24. novembra 1905. Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjena dokazila, daje prošilec obrt samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prositeljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika. — V Ljubljani, 3. novembra 1905. — Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Ljubljanske novice.

Iz Zagrebško „Kolo“ v Ljubljani. Za sprejem bratov Hrvatov se delajo velike priprave. Hrvatje pridejo v soboto ob pol 6 z brzovlakom. K vsprejemu na južni kolodvor pridejo korporativno vsa ljubljanska pev. društva: Pevski zbor „Glasbene Matice“ (ženski in moški), „Ljubljana“, „Ljubljanski Zvon“, „Merkur“ in „Slavec“. Udeležiti se tudi Slovenska krščanska socialna zveza in „Ljubljanski Sokol“ v društvenem kroju „Društvena godba“. Po pozdravu odkorakajo vsa društva z godbo na čelu po Dunajski cesti, Prešernovih ulicah, Marijinem trgu in Miklošičevi cesti do hotela „Union“, kje bodo Hrvatje nastanjeni. — Ljubljanski župan gosp. Ivan Hribar je v zadnji občin. seji naznanil prihod „Kola in pozval obč. svetnike, da se udeležijo koncerta. Koncert bode ob 8. uri zvečer v „Narodnem Domu“, spored vsebuje najlepše točke, kar jih pozna hrvatska glasbena literatura. Popraševanje po sedežih, ki se dobivajo pri g. Lozarju je zelo živahno. Saj pa tudi zaslužijo bratje Hrvatji za njih idealne požrtvovalnost, da se dvorana napolni do zadnjega kotička. Živahen utegne biti po koncertu tudi sestanek Slovencev in Hrvatov v isti dvorani. Vsa ljubljanska pevska društva in „Ljubljanski Sokol“ so obljubili priti h koncertu i k sestanku. Naj bi tudi slavno ljubljansko občinstvo uupoštevalo pomembnost prihoda bratov Hrvatov in prav mnogeštovilno prišlo k sprejemu na kolodvor v koncertni k sestanku! Hrvatje odidejo iz Ljubljane v nedeljo popoldne ob pol 3. uri.

Iz Poziv ljubljanskim pevcem. Upravni odbor „Zveze slovenskih pevskih društev“ pozivlja vse čestite člane pevskega zbora „Glasbene Matice“, „Ljubljane“, „Ljubljanskega Zvona“, „Merkurja“ in „Slaveca“, da se sigurno in čim najštevilnejše udeležijo v soboto, dne 11. nov. ob polu šestih zvečer na južnem kolodvoru vsprejema bratskega pevskega društva „Kola“ iz Zagreba, zvečer ob osmi uri v „Narodnem domu“ njih koncerta in koncertu sestanka Slovencev in Hrvatov istotam. Pevska društva se prosijo, da se udeležijo tudi slovesa Hrvatov v nedeljo popoldne ob polu treh na južnem kolodvoru.

Iz Družbe sv. Cirila in Metoda ženska in moška šentpeterska podružnica ste ob smrti toliko ljubljanskega predsednika, župnika Martina Malenšeka v odboru in pri društvenikih nabrali 200 kron mesto venca. Ta pokroviteljina bodi temu znak, da ime Malenšek nobenemu sedanjih Šentpetrčanov in Šentpetrčanek ne izgine iz hvaležnega spomina.

Iz V hotelu „Union“ je bilo do predvčeršnjim 208 tujcev.

Iz Barje pod vodo. Crna vas, Hauptmance, Lipe so pod vodo Poljski pridelek je popolnoma uničen. V spremstvu dež. predsednika, ki si je včeraj ogledal barje, so bili župan Hribar, dvorni svetnik Chorinsky, okr. glavar Haas, šof polic. urada g. dr. Zarnik, nadkomisar g. Tomc in nadučitelj g. Črnogoj. Predvčeršnjim je magistratna komisija pod vodstvom g. dr. Zarnika poslovala na barju od 8. ure zjutraj do večera.

Iz Vabilo na zabavni večer ki ga priredi ženski oddelek slov. kršč. soc. zveze, dne 12. novembra ob 6. uri zvečer v društveni dvorani „Slov. kršč. socialne zveze“ Frančiškanske ulice. Spored: 1. „Neto žim“, J. Aljaž, poje društveni mešani zbor. 2. Nagovor. 3. „Perice“, narodna, harm. P. Hugolin Sattner, poje društveni mešani zbor. 4. „Vragova nevesta“, zložil Anton Hribar, deklamacija. 5. „Planinar“, B. Potočnik, harm. A. Foerster, poje društveni mešani zbor. 6. „Jézika“, zložil Anton Hribar, deklamacija. 7. „Naša zvezda“, A. Nedved, poje društveni mešani zbor. 8. „Planšarica“, prizor s petjem. 9. Prosta zabava. Vstopnina: Sedeži za člane 20 vin., za nečlane 40 vin., stojišča 20 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Umrla je danes soproga c. kr. računskega svetnika g. Antona Mraka gospa Ivana Mrak. Naše iskreno sožalje!

Iz Shod prirede soc. demokratije v soboto, dne 11. t. m. ob 7. uri zvečer v areni „Narodnega doma“. Na dnevnem redu bo: Splošna in enaka volilna pravica in stališče vlade.

Iz Panorama Kosmorama pod „Narodno kavarno“ ima v tekočem tednu razstavljeno znamenito serijo „Avstriji v Pekinu med okupacijo“. Za nas je ta razstava tem zanimivejša, ker se te okupacije udeležili tudi Kranjci. Priporočamo torej obisk, ker smo prepričani da bo ogled te velezanimive serije vsakega zanimal. V nedeljo bo na vrsti zopet nova serija, torej je ogled te serije mogoč le še danes in jutri.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 10. nov. Danes se vrši pred najvišjim sodiščem obravnava v ljubljanski zadevi kadeta Malitscha, ker se je državno pravdnštvo pritožilo proti oprostitilni razsodbi slov. vseučiliščnikov Svetka in Vodaba. Obravnava še ni končana. Svetka in Vodaba zastopa dr. Nova k.

Dunaj, 10. novembra. Voditelj železničarske obstrukcije cenijo število delavcev v pasivnem odporu na 20.000 Tudi v Inomostu obstruirajo na vseh progah; osebni vlaki imajo zamude na uro po 10 do 15 minut, tovorni vlaki zamude po 2 uri.

Dunaj, 10. novembra. Danes se radi odpera železničarjev posredovali pri ministrstvu razni poslanci. Železniško ministrstvo hoče strogo postopati in v nekaterih dneh izdati nov poslovni red. Suspendirati hoče nekaj voditeljev posameznih delavskih oddelkov, da pritise na ostale.

Dunaj, 10. nov. Tovorni vlaki so imeli danes večurno zamudo. V nekaterih dneh se je bati podraženja živil.

Dunaj, 10. nov. Grof Goluchowski je sprejel deputacijo judov, ki so ga prosili, naj Avstrija prevzame iniciativo, da druge vlade posredujejo pri ruski, da se ustavijo protijudovski izgredi. Goluchowski je odgovoril, da ne more posredovati in bi tak poizkus dosegel nasprotni uspeh; ni se bati, da bi se preganjanje judov razširilo v Galicijo.

Dunaj, 10. novembra. Sultan izjavlja, da se ne bo brigal za nameravano demonstracijo vojnih bredovij, ker ne da vplivati nase s silo.

Budimpešta, 10. novembra. Danes je bil na vseučilišču velik škandal. Vseučiliščniki so zahtevali, da rektor bivši trg minister Lang one socialistiške vseučiliščnike, ki se demonstrirali proti vseučiliščnikom, kateri so bili v Lvovu, zapodi iz vseučilišča, sicer, da jih vržejo sami ven. Rektor je deputacijo vseučiliščnikov zapodil iz sobe. Nato je v avli nastal velik škandal. Ko je prišel rektor v avle, da miri, so ga dijaki napadli in mu zbili klobuk z glave. Šele došla policija je rešila rektorja.

Neapolj, 10. novembra. Dijaštvo neapolskega vseučilišča je poslalo italijanskim in slovanskim dijakom na Dunaju protest proti nasilstvu nemških dijakov.

Zagreb, 10. novembra. Naprednjaki trdijo, da je v Koprivnici imel dr. Potočnjak, ko je bila ustavljena velitev, 147, Amruš 143, in da je za Potočnjaka hotelo še glasovati 120 volivcev. Ko se je dr. Amruš pripeljal v Zagreb, so mu nekateri priredili demostracije. Dr. Amruševu kočijo so obkolili policisti, dr. Potočnjaku se je pa priredila ovacija.

Koprivnica, 10. novembra. K volitvi došli časnikarski poročevalci so bili

aretirani in zaprti ter do včeraj zvečer pridržani v zaporu.

Zader, 10. nov. Da se zvišajo učiteljem v Dalmaciji plače, je ministrstvo dovolilo, da se zviša davek na pivo.

Rovinj, 10. novembra. Sinoči je bil na morju nenavaden vihar. Več ladij se je potopilo.

Praga, 10. novembra. Sem še vedno prihajajo vojaška ojačenja. Na fasado kipov na tehniko so dijaki obesili rdeče zastave.

Poznanj, 10. novembra. Vsled nemirov na rusko pruski meji poslani so na mejo 4 polki, da pejačijo obmejno stražo.

Rim, 10. nov. V Kalabriji je bil včeraj zopet potres. (Tudi tukajšnja opazovalnica potresa je zabeležila ta potres. Ur.)

Riga, 10. novembra. Tukajšnji železniški uslužbenci so bili odpuščeni. Železniški bataljon opravlja prometno službo. Učenci so včeraj prisilili šolska oblastva, da se zapre vse šole.

Peterburg, 10. novembra. Na mesto velikega kneza Vladimirja je bil veliki knez Nikolaj Nikolajevič imenovan vrhovnim poveljnikom čet peterburškega okraja in carskega gardnega zbora.

Viborg, (Finska) 10. novembra. Ker se je ugedilo političnim zahtevam v vseh delih, je veliki štrajk končan. Vskandanje življenje ima zopet normalno lice.

Odesa, 10. novembra. Deputacija mestnega zastopstva je naznanila guvernerju, da se je bati ponovljenja protijidovskih nemirov. Guverner je izjavil, da je zapovedal vsakega ustreliti, kdor bi naskečil kako hišo ali prodajalnico. Iz raznih mest južne Rusije prihajajo poročila o moritvi židov.

Peterburg, 10. nov. Včeraj se je udeležilo v Peterburgu več dam, ki so jih spremljali gospodje v cilindrih, protipreukijskih demonstracij. Z dežniki se napadle dijake in preukijske voditelje. Nekega dijaka Nesmelova so komaj rešili iz rok dam.

Varšava, 10. nov. Pri Novo-Minsku na progi Varšava-Brest Litovsk je skočil tovarni vlak s tira, ker je bil tir odtrgan. Višji sprevodnik je bil ubit, dve osebi pa poškodovani. Šest vozov je bilo razdejanih. Ravateljstvo je odposlalo vlak proti volji štrajkovskega odbora.

Varšava, 10. nov. Uslužbenci na železnici Varšava Dunaj so sklenili nadaljevati stavko, dokler se ne izvedo vse politične zahteve.

Moskva, 10. nov. Župan knez Galicin je iz zdravstvenih ozirjev odstopil. Vobče je sedaj tukaj mir.

Berolin, 10. novembra. „Berl. Ztg.“ zatrjuje, da obstaja v Varšavi velika organizacija, da se na novo ustanovi poljsko kraljestvo. Pruske vojaške oblasti so dobile ukaz, naj zatro vsak početek eventualnega vsepolskega poizkusa na pruskem ozemlju.

Odesa, 10. nov. Vsled razglasa o pomilošenju je izpuščenih iz zaporov 180 oseb.

Černovice, 10. nov. Vesti iz Besarabije poročajo, da je bilo v Mohilevu pet židov ubitih, več pa ranjenih. Iz mesteca Likurani je ubežalo vse prebivalstvo. Agitatorji hodijo po vaseh, da hujskajo ljudstvo tudi proti veleposesnikom. Posestvo Birnova je bilo oplenjeno in nato zažgano.

Peterburg, 10. novembra. Poročila o uperu mornarjev v Kronstadtu se pretirana. Ogenj je pogašen. Artiljerija in kazaki stražijo po cestah.

Pariz, 10. nov. Listi so dobili neverjetno poročilo, da se je v Petrovem dvoru uprl polk dragoncev. Vsled upora mornarjev prihiti car v Peterburg. Vseh upornih mornarjev je 25.000. Boje se, da se polaste vojnih ladij v luki Petrovega dvora in da bombardirajo Petrov dvor.

Berolin, 10. novembra. Iz Kronstadta poročajo o strahovitih počestnih bojih med infanterijo in upornimi mornarji, katerih je več tisoč. 100 mornarjev je na česti mrtvih obležalo, mornariški častniki, ki so hoteli miriti, so bili pobiti. Mornarji so naskočili arzenal in odnesli vse orožje in zažgali mesto na raznih krajih.

Viborg, 10. novembra. Guverner je dal radi defraudacije zapreti policijskega mojstra in njegovega tajnika.

Predavanje o Ellen Keyevi.

O Ellen Keyevi in njenih nazorih o vzgoji je preteklo nedeljo v „Mestnem Domu“ predaval gospod profesor Wester. Predavanje samo je bilo slaba reprodukcija Ellen Keyevinih aforistiških razprav in spisov, to pa zato, ker manjka g. prof. Westru vpogleda v moderne filozofske struje in je v svojem predavanju nametal skupaj vsa mogoča načela brez logične zveze. Priznavamo, da je jako težko posnemati misli iz del Ellen Keyeve, če se ne pozna docela njene svetovne naziranja. Njena knjiga „Das Jahrhundert des Kindes“ je zgolj izvedba načel, ki jih je manj aforistiško in bolj sistematično obdelala drugod. Zato so poslušalci predavanja pač čuli nekaj splošnih pedagoških maksim, ne pa utemeljitve. Kaj je neki tisti individualni razvoj vesti, o kateri je govoril g. Wester? Vest je zavest, da in koliko soglašajo naša moralna, odgovorna dejanja nekemu splošno veljavnemu zakonu. Individualna je vest v toliko, v kolikor sedeluje pri njej temperament posameznika, njegovo psihično razpoloženje, nikoli pa ne sme biti individualna v tem smislu, da ima otrok pravico, sam odločevati o sebi in moralni vrednosti svojih dejanj. Če g. profesor ve za drugo definicijo, naj jo utemelji. Drugo, kar je povedal, je že davno znano iz Rosseuja in Pestalozzija in najdeš vse v modernejših vzgojeslovnih knjigah za pripravnice in liceje. Popolnoma pogrešno je, kar je g. profesor trdil o japonski vzgoji, kjer baje ni v rabi palica. Japonska, sploh azijska vzgoja je docela v nasprotju z nazori Ellen Keyeve. Ravno azijska vzgoja je kolektivna in ustvarja črde, ne pa individualnih, avtonomnih bitij. Narodi, kjer vlada budizem in šintoizem, kakor pri Japonceh, sploh ne poznajo modernih, evropskih osebnosti primernih vzgojeslovnih načel. Otroka zato ne tepó, ker ga sploh malo upoštevajo in ga že od malega navadijo suženjske pokornosti. O religiozni vzgoji g. Wester ni govoril, ker tudi Ellen Keyeva ne piše o nji: sicer ni g. profesorju zameriti, če ne pozna o tem modernejših nazorov. Montaigne ni bil pedagog v strogem smislu te besede, kar bi se dalo sklepati iz besed g. profesorja; najbrž ne pozna Montaigna. Proti koncu je dejal g. Wester, da bi po sto letih ne pisal rad knjige o slovenskih abderitskih kulturnih razmerah, kakoršne so dandanašnji, ko se nekateri zaletavajo celo v Frešerna in razpravljajo o „učenih neslanostih“. Pri teh zadnjih besedah je gospod profesor najbrže mislil nase. Tudi mi ne bi pisali radi o tistih časih, ko so nekateri profesorji slovensko občinstvo moral dolgočasiti s stvarmi, o katerih so druged čivkali že vrabci na strehah.

Novomeške novice.

Razna poročila. Nesreča v gozdu. V ponedeljek zjutraj je šel 60-letni Lugar iz Gabrij na semenj v Novo mesto. Sel je po bližnji skozi gozd. Revež je v jutranjem mraku najbrže zabrodil v lužo, onemogel in obležal. Popoludne so ga ljudje našli in pol mrtvega potegnili iz vode ter odpeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji, kjer je že umrl. — **Pogrebena doma umrle,** obče splošne gosp. Jos. Kopačeve je bil jako veličasten. V soboto je bila še zdrava, ponoči je je zadela srčna kap. Stara je bila komaj 39 let in soprogo zapustila 9 nedorastlih otrok, ki so na pokopališču neutolažljivo plakali za svojo dobro materjo. Naj v miru počiva! — **Predavanje.** G. prof. Jos. Reiser predava v nedeljo v novomeški „Citralnici“ o zračnem tlaku. Začetek ob 2 uri pop. zleti je obite udeležbe. — **Zabarska obravnava.** V ponedeljek je sedel na zatožni klopi g. Franc Kos uradni sluga v Novem mestu in gostilničar v Žabji Vasi. Med senačno tožbo, katere konečni izid bo šele prihodnji ponedeljek, obdolžil je Kos takrat kot obtožitelj g. Jakše-ta ml. iz Kandije, da je ta priče podkupoval. Gredč 12. sept. na pošto je namreč vprašal policista iz Kandije, Martina Petriča: „Ali kaj dobro agitirate za priče, jih dobro plačujete in podkupujete?“ Oč Jakšeta je namreč kot obč. svetnik tudi policijski komisar v Kandiji, in Kos je trdil, da se je policist Petrič izrabljal v srvo agitacije za priče v prilog komisarjevemu sinu. Za to trditve je bil Kos, kakor smo svoj čas že omenili, pripravljen v stanci kaznovans 14. dnevi zapora. Njegov vsklíc mu je le toliko pomagal, da si je nakopal nepotrebnih stroškov druge obravnave, ki je trajala dopolne tu in se zaradi priče policista Petriča morala preležiti tudi še na popoldne. Njega zagovornik dr. Slanc ga je zagovarjal, češ, da ni govoril podplačevati, ampak potplačevati. Pritožba ni obveljala in obsojenec b. de moral prestati 14 dnevni zapor in povrniti stroške privzive obravnave.

— **Imenik izžrebanih porotnikov za IV. zasedanje v Novem mestu.** 1. Bukovec Alojz, posestnik na Veliki Loki; 2. Šlajpah Anton, posestnik na Veliki Loki; 3. Šular Anton, posestnik na Mirni; 4. Pakiž Ivan, posestnik v So-dražici; 5. Zupančič France, posestnik in gostilničar v Mirni peči; 6. Debeljak Anton, posestnik in gostilničar v Gornjih Ret-jah; 7. Bartel France, posestnik v Jelovcu; 8. Siegmund Josip, posestnik in gostilničar v Vrbovici (Tiefenthal); 9. Žagar Franc, posestnik, trgovec in župan v Trebelnem; 10. Pečauer Ivan, posestnik iz Podheste; 11. Klobučar Herman, posestnik in klepar v Krškem; 12. Repovž Ivan, posestnik in trgovec v St. Janžu; 13. Pfeifer Ivan, posestnik v Leskovcu; 14. Petschauer Ivan, posestnik in branjevec v Poljanah; 15. Grill Jurij, posestnik in mlinar na Stari Žagi; 16. Podbej Stefan, posestnik na Adamovem; 17. Vogrin Ivan, posestnik v Bistrici; 18. Mrhar Jože, posestnik in trgovec v Dolenji vasi; 19. Haller Ivan, trgovec v Radečah; 20. Heferle Jurij, posestnik in trgovec v Mokronogu; 21. Arko Ivan posestnik v Gotenich; 22. Govanec Karl, posestnik in trgovec v Metliki; — 23. Nemanič Martin, posestnik in mlinar iz Zelebelj; 24. Gatsch Alojz, posestnik in trgovec v Kostanjevici; 25. Zaletel France, posestnik na Hu-dem; 26. Slapšak Josip, posestnik in trgovec v Boštanj; 27. Kodrič Jožef, posestnik in gostilničar v Krški vasi; 28. Steh Josip, posestnik in trgovec v Podgorici; 29. Kalin Jožef, posestnik v St. Jerneju; 30. Hrovat Ivan, posestnik v St. Jerneju; 31. Prijatelj Ivan, posestnik v St. Janžu; 32. Košak Jožef, posestnik in mlinar v Družinski vasi; 33. Tomšič Emanuel, posestnik in trgovec v Trebnjem; 34. Skašek Friderik, posestnik in trgovec v Metliki; 35. Novak Jožef, posestnik in gostilničar v Orehovici; 36. Samida Matija, posestnik in gostilničar v Crmošnicah. Nadomestni porotniki so: Seničar Anton, posestnik iz Smoline vasi; Bevc France, posestnik v St. Petru; Rifelj Ivan, posestnik in mlinar v Češnjicah; Jakaz An-ton, posestnik in gostilničar v Rudolfovem; Jakše Ivan, posestnik in gostilničar v Kandiji; Gustin Adolf, posestnik in trgovec v Rudolfovem; Luser August, posestnik v Ru-dolfovem; Kastelic Ivan, posestnik in pek v Rudolfovem; Francič Dragotin, posestnik in klobučar v Rudolfovem.

— **Vinski semenj v Novem mestu.** Kakor kaže, bo vinski semenj tudi v Novem mestu prav dobro obiskan. Mnogo zanimanja se kaže med vinogradniki, ki bodo z veseljem porabili ugodno priliko in pri-nesli svoj vinski pridelek na predaj. Mnogo zanimanja se kaže pa tudi med vinotržci in gostilničarji, ki pridejo v Novo mesto, da si nakupijo letošnjega pridelka. Želeti je le, da se dne 16. t. m. razvije na semenju v Koša-kovi gostilni prav živahna kupčija in da se proda dosti vina, ki je letos izobno. Dobro došli torej 16. t. m. v Novem mestu!

Koncert zagrebskega „Kola“.

Za koncert hrvaškega pevskega društva „Kolo“ v soboto, dne 11. t. m. navaja-mo zanimivo reminiscenco iz l. 1867. ● vsprejetju istega društva v družbi kakih 400 Hrvatov v Ljubljani. L. 1866. udeležilo se je večje število Slovencev, posebno članov „Ljubljanskega Sokola“ in ljubljanske „Na-roodne čitalnice“ svedčanosti, ki so jo v Zagrebu priredili v proslavo 300 letnice rojstva bana Nikole Subić Zrinjskega. Ta poset Slo-venec vrnilo so Zagrebčani naslednje leto. Izlet je v Ljubljano priredilo hrvaško pevsko društvo „Kolo“. Dne 9. junija 1867. od-peljali so se „Kolaši“ s kakimi 400 odlič-nimi osebami proti krasni Sloveniji, da vidijo belo Ljubljano, krasote naše dežele in nat-ančneje spoznajo njih brate. Na južnem ko-lodvoru so bratom Hrvatom Ljubljanci priredili krasen sprejem. Pričakovalo jih je veliko število belo oblečenih deklic, telovadno društvo „Sokol“ in mnogobrojno dru-gega občinstva. Doktor Janez Bleiweis poz-dravil je došlece s prekrasnim nagovorom. Predsednik „Kola“ g. Mijo Krešić zahvalil se je govorniku in vsem Slovincem za pris-rčni vsprejem. Belo oblečena deklica je na to pozdravila „Kolo“ okitila zastavo z ven-cem in pripela trak z napisom: „Ljub-ljanske demorodke hrv. pev. društva „Kolu“. Nato so vsi odkora-kali v mesto v prostere „Narodne čital-nice“ Tamkaj se je „Kolu“ na čast priredil obed za 500 ljudi. Seveda se je pri tej priliki slišala marsikaka krepka beseda o brat-stvu Hrvatov in Slovencev, posebno se je pa napivalo „Kolu“. Pri obedu je pelo „Kolo“, člani „Sokola“ in „Narodne čital-nice“. Po obedu so napravili Hrvti izlet na Rožnik in v Siško k rojstni hiši Vod-nika, kjer so bili sprejeti po slovanski na-vadi s kruhom in soljo. Zvečer je bila na sijajno razsvetljenem vrtu „Narodne čital-nice“ zabava, kjer je zopet „Kolo“ zapelo veliko krasnih hrvaških zborov. Drugi dan zjutraj odpeljali so se Hrvti v Pestojno,

kjer so bili itak prisrčno sprejeti in so si egledali postojnsko jamo. V zahvalo za bratski sprejem in gostoljubnost Slovencev do Hrvatov imenoval je pevsko društvo „Kolo“ svojim častnim članom sledeče slovence: dr. Janeza Bleiweisa, dr. Hinko Dolenc, dr. H. D. Kosta, Antona viteza Gariboldija in dr. Lavriča. Ljubljanskim krasoticam, ki so ovenčale zastavo „Kola“, izrekla se je v imenu društva po dr. Bleiweisu srčna za-hvala Telovadnemu društvu „Ljubljanski Sokol“ poslal se je album, kateri je obsegal slike vseh izvršujočih članov „Kola“. Hrvaške pevsko društvo „Kolo“ je bilo to-rej prvo hrvaško društvo, ki je pohitelo med Slovence, da dejanjski pokaže ljubav do svojih bratov. bilo je prvo društvo, ki se je oprijelo ideje te bratske složenosti. Preteklo je že 38 let, odkar se Ljubljanci pozdravili v svoji sredi prvo hrvaško pevsko društvo „Kolo“, kateremu društvu v navdušenjem kliče: Ideja, katere si se opri-jelo pred 38 leti, med nami še živi, vezi bratstva so še trdnejša. Ostali smo in osta-nemo vedno z vami enega rojstva, ene krvi in enega duha!

Štajerske novice.

● **Občinske volitve na Creš-njevou tretjič razveljavljene.** Tako kričečih občinskih razmer ni kmalu najti, kajti sedanji občinski odbor, kateremu načeluje Nemcem udani župan Jožef Lah, posluje protizakonito že 6. leto (od l. 1900). Radi tega so se vršile že trikrat občinske volitve, pa vselej so bile ovržene, kajti vsakokrat je zmagala narodna-kat. stranka. Zadnja volitev se je vršila 15. maja 1905 in nemčursko štajerčijanska stranka je zopet popolnoma prepadla. Vložila je po svojem voditelju Lud. Kresniku pritožbo na naimest-nije, pa je bilo že prepozno. A vlada sama je našla dlako v jajcu. Na naglasu namreč stoji pisano: Pribito 31. jan. 1905., — ozveto 15. feb. 1905. Ker mora razglas najmanj 4 tedne viseti na občinski tabli, je tu zasledila naimestnija nepravilnost — in razveljavila vso volitev. Kaj pa je resnica na tem? Prepričali smo se in po pričah se lahko dokaže, da razglas ni bil samo od 31. jan. nabit na občinski tabli od 15. feb., temveč je visel celo do 15. maja. Priče so, ki so se prostovoljno ponudile, da pričajo, ker so videle ome-njeni razglas viseti še na obč. tabli na dan volitve, to je 15. maja. Vprašamo, kdo po-pravi krivico, katera se je storila s tem volilec in občini, ki bode morala toliko stroškov trpeti? In Jožef Lah, župan creš-njevski — je to zakrivil, saj on sam je pred pričami priznal, da on dobro ve, da je naglas na občinski tabli visel še na dan volitve t. j. 15. maja. Kedo pa je za-pisal: „Pribito 31. jan. 1905 — ev-zeto 15. febr. S ravno takim črnilom, s ka-kršnim je pisan in sestavljen rekurs od voditelja nemškutarke štajerčijanske stranke Lud. Kresnika, je pisana ta epomba na raz-glasu. Saj župan Jožef Lah nima doma ta-kega črnila. Prašamo, ali je lepo to za g. Jožefa Laha, da hodi okoli k našemu naj-bolj zagrizenemu narodnemu nasprotniku in išče sveta in pomoči, ko ima doma izkuše-nega in pridnega obč. tajnika, ki kaj zna in vé, ker se je tudi šelal kakor Kresnik. Ali je potem čudno, da pride taka razsodba na dan? Zdaj razumemo, zakaj je občinski predstojnik crešnjeveški Jožef Lah nekaterim volilecem in celo odbornikom skrilal in celo zabranil vpogled v uradne reči, ko se hoteli videti dne 20. maja rekurs, katerega je odposlala nemčurska stranka. Kaj poreče k temu c. kr. naimestnija, ko bodo naši slo-venski poslanci odkrili vse krivice, katere moramo mi naredni volivci trpeti — že toliko let? Ali hoče blagorodni grof Člary v tej zadevi res poslušati naše opravičene želje, da se pokličejo priče, ki bodo do-gnale, da so bile naše volitve še dalje nego 4 tedne na občinski ta-bli nabit — in se vendar že enkrat napravi v občini red? G. poslance naše pa prosimo pomoči, da nas prav krepke podpirajo, da zmaga pravična stvar. O tej stvari pa izpregovorimo še jedno besedo na merodajnem mestu. Iz tega je jasno, kakih sredstev se poslužuje nemčurska štajerčijanska stranka zoper nas Slovence, da bi se še ohranila na krmilu. — Toda nič ne po-maga! Pripravljeni smo tudi četrtič iti v boj. Naša slovenska trobojnica vihra a bode na Crešnjevcu dokler mi naredni katoliški Slovenci živimo. Pomesti hočemo še tiste nezanesljive iz odbora, ki so od zadnje volitve ostali v občinskem odboru Podpirajte nas še v prihodnjič, vrli naši sosedje! Slava Vam, ves svet zdaj ve o Vaši zvestobi in katoliškem prepričanju. Saj ste ravno Vi zadnjič pripomogli k sijajni zmagi na Creš-njevcu Ostanite nam še zanaprej zvesti in stanevitni. Res ste imeli veliko prestat, a zavest Vas lahke tolaži, da ste šli v boj za pravice svoje in milega slovenskega naroda — katerega iz srca ljubite. Našim nasprot-nikom in odpadnikom pa pomilovanje. Na svidenje! Več volivcev.

● **Vsenemška demonstracija na pokopališču.** Iz Studentev pri Mariboru: Naš župan je na vernih duš dan obesil na pokopališču na spomenik svoje soproge in zeta črno-rdeče-rumene trakeve. Enaki trakovi so viseli na spome-niku F—a, ki je bil pristen Slovenec in le za silo lomil nemščino, Te barve pa gosp. županu ne bodo rešile županskega stolca.

● **Iz Savinjske doline.** Niše po-tihnil glas o poneverjenju na pošti, že zo-pet dve nesreči. Dae 2. t. m. je Jožefa S. v prepiru z materjo udarila z rokama ob steklena vrata in si na obeh rokah pre-rezala žile. Dae 3. t. m. pa je popivalo nekaj mladeničev, mej njimi tudi Fr. Hanjžič s Pristove, ki je bil precej vinjen. Redar ga je s silo spravil v občinski zapor. Tu pa je Hanjžič vzel pas in se na oknu obesil. Star je bil 27 let.

● **Sv. Lenart v Slov. gor.** V bolnišnici v Mariboru je umrla dne 4. t. m. gospa deželnega sodnega svetnika g. dr. Krenvogla. N. v m. p.!

● **Roparski napad.** Iz Gradca se nam piše: Dolgo let ni se že zgodilo tu kaj takega. V ulici Katzianesgasse 6. pozvoni med 9. in 10 uro; 81 let stari za-sebnik, ki je bil slučajno sam doma, pride odpirat. Zagleda tri tujece, a komaj jih more vprašati, česa žele, so že skočili ti trije v sobo, ga zvezali in mu zamašili usta. Nato so se lepo spravili na denar in dragoce-nosti. Med tem pride zasebnikova precej priletna kuharica domov in pozvoni. Eden izmed roparjev ji pride odpirat, zaklene za njo vrata, a njej zapreti, da jo takoj zabode, če le besedico črhne. Nato je hitro zveže in ji zamaši usta. Nato se spravi na na-daljno delo. Razmetali in prevrgli se ro-parji celo pohištvo in vse predale, pobrali kar se je dalo in nato tiho odšli. Videli ali opazili ni roparjev nihče. Slučajno pride čez dobre uro zasebnikova omožena hči na ob-isk k očetu sliši ihtenje od znotraj, pokliče hišnika, ki je nato rešil gospoda in kua-rico obupnega položaja in naznanil dogodek policiji. O roparjih se do zdaj še nič ne ve. Kolikor se je moglo v prvi naglici dognati onadva od samega presenečenja in strahu dolgo nista mogla ničesar govoriti — so roparji odnesli čez sto kron, kolikor je bilo ravno shranjenega a poleg tega mnogo dru-gih dragocenosti

● **Pokopali** so 7. t. m. v Mariboru asistenta južne železnice g. Ottona Kob-lerja.

● **V Trstu okraden.** Agent Franc Pristolič iz Brežic je po Trstu iskal službe. Po mestu ga je vedil neki neznan možki, s katerim sta šla skupaj spat. Ponoči je neznanec Pristoliču ukradel uro in veržico, vredno 40 kron in 80 kron de-narja.

● **Velike povodnji** so v savinjski dolini, posebno v celjski okolici. Savinjska dolina proti vzhodu je podobna jezeru. V nekaterih krajih je voda že vdrla v hiše in bleve in so živino morali spraviti iz hlevov. V Celju je mnogo kleti pod vodo.

● **Imenovan** je provizorični glavni učitelj na mariborskem učiteljskišču dr. Fr. Ibler za člana izpraševalne komisije za občne ljudske in meščanske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom.

● **Društvo slovenskih od-vetniških in notarskih urad-nikov v Celju** vabi na koncert, ki se vrši v nedeljo, dne 12. li-stopa da v veliki dvorani „Narod doma“ v Celju o priliki občnega zborovanja slo-venskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju v korist podpernemu zakladu tega društva, s prijaznim sedelovanjem „Celj-skega pevskega društva“, „Sloven. delavskega podpor-nega društva“ in „Orgljarske šole“ v Celju ter polnoštevilne „Celj-ske narodne godbe. Po koncertu prosta zabava in ples. Vstopnina 1 K. Za dijakke in vojake 50 vin. Začetek ob 8. uri zvečer. Z ozirom na dobrodelni namen kon-certa, se preplačila hvaležno sprejemajo.

● **Prestavljen** je iz Maribora nad-geometer g. Emanuel Martin y v Brežice. To je eden glavnih agitatorjev za nemško stvar.

Darovi.

Poslano našem upravništvu. Mohorjani stolne župnije po g. stolnem vikarju J. Potokar 12 K.

Naročajte se na „Slovenca“!
Nabirajte novih naročnikov!
Cim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitate-ljem.

Kupujte narodni kolek!

Borzna poročila. Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 9. novembra 1905.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4 ¹ / ₂ % majeva renta	100.10	100.30
4 ¹ / ₂ % srebrna renta	100.—	100.20
4 ¹ / ₂ % avstrijska krona renta	100.10	100.30
4 ¹ / ₂ % zлата renta	118.40	118.60
4 ¹ / ₂ % ogrska krona	95.70	95.90
4 ¹ / ₂ % zлата	114.05	114.25
4 ¹ / ₂ % posojilo dežele Kranjske	99.50	101.—
4 ¹ / ₂ % posojila mesta Spljet	100.60	101.60
4 ¹ / ₂ % Zader	100.—	100.—
4 ¹ / ₂ % bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.51	101.51
4 ¹ / ₂ % češka dež. banka k. o.	99.75	99.90
4 ¹ / ₂ % ž. o.	99.75	100.05
4 ¹ / ₂ % zast. pisma gal. d. hip. b.	100.70	101.70
4 ¹ / ₂ % pešt. kom. k. o. z 10 ¹ / ₂ % pr.	106.15	107.15
4 ¹ / ₂ % zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4 ¹ / ₂ % ogr. cen. dež. hr.	100.—	100.20
4 ¹ / ₂ % hip. banke	100.—	100.70
4 ¹ / ₂ % obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4 ¹ / ₂ % obl. češke ind. banke	100.25	101.25
4 ¹ / ₂ % prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.—
4 ¹ / ₂ % prior. dol. žel.	99.50	100.—
3 ¹ / ₂ % juž. žel. kup. 1/1 ¹ / ₂	316.80	318.80
4 ¹ / ₂ % avstr. pos. za žel. p. o.	100.70	101.70
Srečke.		
Srečke od 1. 1860 ¹ / ₂	190.50	192.50
" 1864	295.75	297.75
" tizske	161.—	163.—
" zem. kreditne I. emisije	399.—	307.—
" II.	299.—	306.50
" ogr. hip. banke	264.—	271.80
" srbske á frs. 100 —	103.—	110.50
" turške	145.90	146.90
Basilika srečke	24.90	26.90
Kreditne	471.—	481.—
Inomoške	79.—	84.—
Krakovske	91.—	98.—
Ljubljanske	64.—	70.—
Avstr. rud. križa	53.—	54.80
Ogr.	34.—	36.—
Rudolfove	60.—	64.—
Salcburske	72.—	78.—
Dunajske kom.	530.—	541.—
Delnice.		
Južne železnice	116.50	118.—
Državne železnice	667.—	668.—
Avstr. ogrske bančne delnice	1637.—	1647.—
Avstr. kreditne banke	671.25	672.25
Ogrske	782.50	783.50
Zivnostenske	247.—	247.50
Premogokop v Mostu (Brüx)	673.—	674.—
Alpinski montan	530.50	531.50
Prške žel. ind. družbe	2590.—	2600.—
Rima-Murányi	592.25	530.25
Trbovlske premog. družbe	290.50	292.—
Avstr. orožne tovr. družbe	582.—	586.—
Češke sladkorne družbe	149.—	153.—
Valute.		
C. kr. cekin	11.36	11.40
20 franki	19.15	19.18
20 marke	23.50	23.58
Severains	24.—	24.08
Marke	117.675	117.875
Laški bankovci	95.65	95.85
Rublji	254.25	255.—
Dolarji	4.84	5.—

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 n m

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetravi	Oblač.	Padavina v št. urah
9.	9. zveč.	732.6	4.9	sr svzh.	jasno	
10.	7. zjut.	735.0	0.4	sl. jvzh.	megla	4.1
	2. pop.	735.0	6.3		pol. obl.	

Srednja včerašnja temp. 5.2°, norm. 5.1°.

Lepa

priložnostna darila!

Krasna darila za raz. prilike kakor ure, verižice, križce, obeske, pr-stane, zapestnice, sploh narazlič-nejšo zlatino in srebrnino v mo-dernem secesijonističnem slogu po najnižjih cenah priporoča p. n. občinstvu,

Fran Čuden
urar in trgovec v
Ljubljani,
Prešernove ulice, filijalka
na Mestnem trgu.

Novi ceniki tudi po pošti
brezplačno. 256 52—40

Mlada lovška psica

bele barve z rujavimi lisami, rujavimi ušesi in odsekanim repom, **se je izgubila.**

Oddati je proti primerni nagradi na Žabjeku št. 3, II. nadstropje. 2391 2—2

se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kako poročstvo, niti doposlati po-2304 1 samnih delov.

Novo istrsko vino

se pošilja natančno po naročilu:
muškati, belo vino, refošk, teran. Specijelno belo vino za sv. maše.

Prodaja po najnižjih cenah
Anton Ferlan di Giorgio
Rovinj, Istra. 2186 24—5

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Razstavljeno le do sobote 11. nov.:
I. velezanimivo potovanje po

Grškem

Korfu, Atene, Patras, Pirej itd.

Razstavljeno od 12. do 18. novembra:

Zanimivo potovanje po

Hrvatski

do hrvatskega obrežja.

Odperto vsak dan od 9. ure zjutraj do 12. in od 2. ure popoldne do 6. zvečer.

VSTOPNINA: Ena potovanje 40 vin. Dijaki, otroci in vojski od narednika nazaj 20 vin. Abonement-karte: 6 potovanj 2 K, 10 potovanj 3 K. Dijaki, društva, otroci in vojski polovico. — Sole in društva znižane cene!

Popolnoma dobro ohranjen

filtrirni aparat

se prodaja po ugodni ceni. — Naslov pove-2273 upravništvo. 6—5

Anton Šarc

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8.

Specialist za opreme

nevest.

Važno za vsako gospodinjstvo!

Če hočete žgane kave z velearomatičnim okusom, močjo in izdatnostjo, kupujte samo žgane kave

Prve ljubljanske

velike pražarne za kavo

KARLA PLANINSKA na Dunajski cesti
nasproti kavarni „Evropa“

ki spajajo vse te vrline.

1194 104—43

P. n.

2258 6—4

Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem preselil

svojo delavnico, oziroma obrt s Turjaškega trga števil. 1

na sv. Petra cesto števil. 27

v hišo gospoda L. Tratnika

ter prosim p. n. gg. naročnike, da bi me v prihodnje obiskavali na omenjenem mestu

Potrudil se bodem slavno občinstvo zadovoljiti z elegantnim krojem in solidnim delom ter z najnovejšo, času primerno modo.

S spoštovanjem J. Ložar, krojač.

Grand hôtel „UNION“

Ljubljana.

Pilzensko Monakovsko originalno pivo.

Depot: 2269 6

Anton Kamposch.

Prosim malo potrpljenja!!! :: :: :: :: ::

Slovenska trgovska obrtna naslovna : knjiga za stolno mesto Ljubljana :

Podpisani si usoja naznaniti, da

ne more prej razposlati, :: :: :: :: ::

dokler knjiga ni dotiskana.

V tisku se že nahaja :: :: :: :: ::

ter izide v teku tega meseca.

Prednaročila se že sprejemajo :: :: ::

od 15. t. m. naprej.

2257 2—2

Zato prosi vljudno malo potrpljenja.

Od 15. t. m. se bode dobivala ta knjiga ter

prosim, naročajte jo. :: :: :: :: ::

W. R. NUČIČ, I. kranjsko reklamno podjetje, Ljubljana, Šelenb. ulice 6,
I. nadstropje. Telefon 186.

Veliko znižanje cen!

Radi zmanjšanja svoje velike zaloge se popolno razprodajo naslednji predmeti:

suknene in svilnene jopice, vse vrste vezenin, bluze, moderci, posamni namizni prti in servijeti, bri-sače in platnene premete, kakor tudi ženske srajce, hlače in korzeti, tudi posamni modelski predmeti, perila za dame. 2285 (2)

Prav priporočljiv nakup. ■ ■ Prosim porabite to priliko!

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

2291 4

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2,000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

ESKOMP in inkasso menlo. 231.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

BORZNA naročila. 232.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.